

*Vt cibum po-
tius uentri-
culi de se-
re-
mine.
Initium.*

*Substantia et
forma ac uni-
ca.*

Incessus.

*Lib. 5. de Ad-
mi. sectio.
Stomachum
non eodem cum
arteria ma-
gna uti for-
mae sepi.*

*Lib. 4. de V.
su parte.*

dem exigunt, deducerentur. Thoracem uero aërem per os & narium foramina attracturum, ac rursus eundem emissurum, ut uocis respirationisq; autor efficeretur, elatius collocari de-
cui. Porro ne nimium uentriculus ab ore remoueretur, quumq; longus ab ipso ad recremento-
rum expulsionis locum ductus sit, Natura illum quam potuit proximè ori subiunxit. Sub tho-
race enim & septo transuerso inter iecur & lienem medius statim^b ponitur, uiamq; ab ore ci-
bos ad se deferentè obtinet, quæ ab usu^c *οισοφάγος* nuncupatur, & etiam illis communi nomine
quo omnem angustum ductum, seu collum isthmi modo alicui ampliori uentri præpositū uo-
cant, *σφάγος* dicitur: qua uoce nos Celsus & Ciceronem imitati potius utemur, quam gula
alijs (uti & meri & uescer) non infrequenti dictione. Hæc nanque uia linguam ad radicem eius
hærens excipit, ac utraque parte^c tonsillas attingens, à palati extremo principium sortitur, ac
agitatione motibusq; linguæ depulsum, & quasi detrusum cibum suscipiens, illum deorsum,
pellit partibus ipsius quæ sunt infra id quod deuoratur dilatatis, quæ uerò supra contractis.
Neruo sa enim membrana uel, ut facile dilatur, prompteq; rursus cōcidat, effecta est: & fibris
suo muneri famulantibus intertextitur, ac reliquorum denique corporis ductuum modo teres
& intus accuratè laeuis lubricaq; cernitur.^d Duabus etenim proprijs cōstat tunicis, substantia,
duritie, crassitie, & fibrarum specie uariantibus. Harum interior quidem nervosior, durior, &
paulo tenuior, ac totius oris palatq; tunica continua est, & rectis fibris manuū in star ciborum
attractioni subseruientibus donatur. Exterior uerò crassior, mollior, propemodumq; muscu-
lorum natura participans carnosior uisitur, unde etiam cibi conficiendi uim plerique ipsi alci-
bunt: dein transuersis duntaxat circularibus ue abundat fibris, quæ ciborum interiores tunica
fibræ beneficio attractorū feliciorem, magisq; subitam in uentriculum propulsionē efficiant:
& si quando uomentibus uentriculus quippiā protrudit, ad eius educationē summo opere etiam
auxiliantur. Duabus his solum fibrarum differentijs stomachus indiguit, ut rectæ quidē at-
traherent, transuersæ autem arcantes pelleret. Nam si obliquæ accessissent, cibis in stomacho
longiori mora hæreret: quod nō solum homini inuili, sed & importunum ac molestum esset,
quando stomachus cibo plenus, ita prolixius distenderetur, asperaq; arteriæ ac pulmonibus &
magnæ itidem arteriæ, dum ea dilatantur, diutius obstaculo esset. Natura enim stomachū tu-
do, & illa quæ modò comprehendere organa minus molestaturū, per ceruicem thoracemq; ad uen-
triculum porrigens, exactè supra mediam ceruicis uertebra-^e & quatuor primarum thora-
cis sedem, in neutram partem inclinantem asperaq; arteriæ subensum^f deducit. Ad principiu
uerò quintæ thoracis uertebræ^g stomachus ut ampliori magnæ arteriæ trunco secundum dor-
si uertebras inferiora corporis petenti cedat, nō nihil in dextrum latus à media uertebrarum re-
gione abscedit, arteriæ illi proximus ad nonā usque thoracis uertebram repens: quò simulatq;
pertingit, ab eius uertebræ eleuatus corpore arteriam elatius (ne illa fortè à deuorato cibo com-
primatur) ascendit, nervosam septi transuersi partem uersus sinistram latus^h penetrans. Non
equidem ut cum Hippocrate Galenus censuit, arteriæ hinc ad inferiora corporis prolabantis
foramine utens, uerum peculiari, quod ipsi neruisq; cum illo descenditibus (dum septum de-
scriberetur) præparatum esse diximus. Neque uerò administratio tantum, sed & ratio quoque
id demonstrabit, dummodoⁱ superius uentriculi orificium ad amissim perpendere non gra-
ueris. Hoc nanq; uentriculi mediæ sedi quod ad^j priora^k posterioraq; spectat, neque inferius
quàm ipsius elatior^l pars habetur, inferi debuit: quod certè accideret, si communi arteriæ fora-
mini stomachus in septo uteretur, atque (ut Galenus reliquosq; Anatomicorū chorus asserit)
ad duodecimam usque thoracis uertebram stomachus arteriæ iunctus uertebris neciteretur, ac
iuxta primam demum lumborū uertebram, aut paulò infra, arteriam conscendere, & à dextris
in sinistram prorepere inciperet. Quandoquidem arteriæ per septum transitus, qui supra un-
decimam thoracis uertebram, uel Galeni suffragio, consistit, sub posteriori uentriculi sede in
medio ipsius elatioris partis & dimissioris occurrit, non autem ubi elatissima ipsius est regio.
Deinde si ad duodecimā usque thoracis uertebram, secundum arteriæ latus stomachus deicen-
deret ex thorace, & sub septo primum arteriam à dorso eleuatus conscenderet, sursumq; deni-
ad uentriculi superius orificium necessariò conuolueretur, pluresq; quàm nunc habeat, anfra-
ctus, eosq; acutis præditos angulis adipisceretur. Ad nonā itaq; thoracis uertebræ initium sto-
machus uertebrarum corporibus interuentu membranularū ex ligamentis uertebrarum origi-
nem ducentium cōmittitur, atque ab illis membranulis tertiam tunicam nullis omnino fibris
interstinctam, & uelut secundæ ipsius inuolucrum possidet. Quod uerò iuxta quintam thora-
cis uertebram ad dextra potius arteriæ quàm ad sinistra stomachus explicetur, in causa ipsa est
arteria, non adeò tyranni ritu (quamuis multò sit dignior) dorsi mediam sedem occupans, sed
quum à^m sinistro cordis sinu ortum ducat, & per reliquum ipsius ductum uersus sinistram ca-

uæ uenæⁿ subiiciatur, sinistrorsum maiore sui parte
tulum stomacho cedens, communicatorem, ac uelut
ut stomachus & minus obliquetur, & firmiorem a-
rire possit, obtineat. Porro stomachus non dextran-
lum ex dextro dorsi latere porrigitur, sed arteriæ su-
sinistram petit, ne stomachus uentriculum adeundo
ris regionis septi occupans, perforare cogatur, sed e-
iecoris pars ipsi facilem aditum præbitura consistit.
tio sinistræ septi sedi hinc subtenla, cui in posteriori n-
sinus instar semicirculi insculpitur, stomacho (cui
proportione congruens. Neque est ut quispiam ali-
septum, idq; potissimum quod diximus foramen, ne
staculo esse arbitrantur, quum idem quoque tunc in-
hiberet. Quemadmodum & mera quoque est fabula
uentriculo continuatur, quàm in ceruice esse conter-
aliene eructata cum colligi constringiq; falso existima-
stomachus arteriam conscendens in sinistram fertur
lo post uentriculo inferi audies. Neque profectò suffi-
obliquo ad uelocem ciborum transitum eas quas in-
concauitas semper humecta ac uelut uncta esset, glan-
stomacho & laryngi communes, quæ saluam humo-
rantes, Latinis tonsillæ appellantur.^o In medio itiden-
asperæ arteriæ in^p duos trunco ad pulmones diui-
non apponit modo, sed & in posteriori ipsius sede &
tes, quas uescicæ ceruicis initio in uiris Natura circun-
minisq; genitalis meatum irrigare humectareq; suo l-
dulæ stomacho adnatæ illius amplitudinem irrorari
triculum cibis prolatur, saluiali quodam humore i-
adhuc dicendum superfit, in uentriculi descriptione i-
ter reliquos corporis uentres sinus uenon minimam
laryngis. Græcis, ut nobis uenter & uentriculus potissi-
tum, iam obiter diximus. Nunc uerò exquisitè ipsius
tunicas, uenas, arterias, nervos, ac demum ipsius uir-
stant organa recensebimus. Galenus itaque uentricul-
rit, quod plerique dissectionum professores ab ipso n-
hunc secundum omnes positionis differentias ad am-
omnium partiu officinæ adeptum asserunt, perfunctè
metiendi uersati. Sedes enim^q mucronatæ cartilagi-
astruit, umbilicus, haudquaquam erecti corporis me-
regio. At si crura simul cum ceruice illi negligenter, sol-
cem Aristoteles uocat) intellecto, fortasse regio mucro-
dio cōsisteret, uti umbilicus ferè in homine medius est,
& pedum & uerticis summum æqualibus ferè interua-
uentriculi portio dextrum & sinistram occupat, neque
in priora corporis exporrigitur, quamuis fortè^r elatius
uendicare possit. Statim enim ac stomachus septum in-
trat, continuū cum uentriculo corpus^s efficitur, quod
tingens, totam regionē inter iecur & lienem uacuum co-
triculus nusquam septum attingit, sed iecoris duntaxat
teriori, & dextro item latere à iecore occultatur, tantu
quanta iecoris est crassities, quum interim magnam l-
suo latere contingat. Neque id sanè admodum lien im-
ri attenditur, adeoq; in corporis anteriora, ut medicorū
tius in posteriora humilioraq; (tamen & ad latus non
solum in sinistram ad septum usque scilicet, quàm in d-
uentriculus magis pertinet: uerum ipsius forma in ho-
no, neque canum, neque simiarum est consideratio)